

PÄÄTÖS

Nro 78/2014/1

Dnro ISAVI/16/04.08/2014

Annettu julkipanon jälkeen
20.10.2014

ASIA Kumpusensuon turvetuotantoalueen toiminnan lopettaminen ja ympäristöluvan raukeaminen, Pielavesi ja Tervo

HAKIJA Vapo Oy
PL 22
40101 JYVÄSKYLÄ

ASIAN VIREILLETULO JA SEN PERUSTE

Vapo Oy on 1.4.2014 aluehallintovirastoon toimittamallaan hakemuksella pyytänyt vahvistamaan Kumpusensuon turvetuotannon lopettamiseen liittyvät ympäristönsuojelutoimenpiteet ja jälkihoitotyöt.

Kumpusensuon turvetuotannolla on Itä-Suomen ympäristölupaviraston 29.11.2006 myöntämä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa nro 102/06/2, jonka voimassaoloa koskevassa osassa on määrätty, että mikäli turvetuotanto lopetetaan ennen vuotta 2015, on luvan saajan vuosi ennen toiminnan lopettamista esitettävä ympäristölupavirastolle alueen jälkihoitoa sekä sen vaatimaa tarkkailua ja vesiensuojelutoimia koskeva hakemus.

Aluehallintovirasto on ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 7 c) kohdan nojalla toimivaltainen viranomainen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Alueen sijainti, hallinta, toimintahistoria ja kaavoitustilanne

Kumpusensuo sijaitsee Pielaveden kunnan Taipaleen kylässä noin 15 kilometriä kuntakeskuksesta etelään.

Kumpusensuolla on Vapo Oy:n hallinnassa yhteensä 51,6 hehtaaria maata, josta omistuksessa tuotantoalueen eteläosassa 44,1 hehtaaria ja vuokralla 7,2 hehtaaria. Kumpusensuon pohjoisosasta on myyty tai palautettu vuokraajille yhteensä 57,5 hehtaaria alueita.

Turvetuotanto Kumpusensuolla on alkanut kuntoonpanotöillä vuonna 1977 ja turpeen nostona 25 hehtaarin alalla vuonna 1979. Suurimmillaan tuotantoala on ollut noin 87 hehtaaria vuosina 1980–1984.

Viimeinen turvetuotantovuosi Kumpusensuolla on ollut vuosi 2009, jolloin tuotantoala oli noin 44 hehtaaria.

Kumpusensuo on merkitty ympäristöministeriön 7.12.2011 vahvistamassa Pohjois-Savon maakuntakaavassa luvitetuksi turvetuotantoalueeksi (EO 1).

Kumpusensuon vesistökuormitus ja vaikutukset vesistössä

Kumpusensuo sijaitsee Kymijoen vesistön Rautalammin reitin Pitkäjoen valuma-alueella (14.738), jonka pinta-ala on noin 120 km².

Kumpusensuon kuivatusvedet johdetaan laskuojaa ja Likasjokea (Ristisenpuro) pitkin Likaslampeen ja sieltä Pukarajokeen ja Pirttijärveen, joka laskee Pitkäjokea pitkin Nilakan Paanaslahteen. Likaslampi sijaitsee pääosin Tervon kunnassa. Pirttijärvi sijaitsee Pielaveden ja Tervon kunnissa. Etäisyys vesitse tuotantoalueelta Likaslampeen on noin 1,5 kilometriä ja Pirttijärveen noin 3,9 kilometriä.

Kumpusensuon ympäristöluvan mukaisen turvetuotantoalueen (45,6 ha) osuus Pitkäjoen valuma-alueesta on noin 0,4 %. Pitkäjoen valuma-alueella sijaitsee myös Lummesuon noin 50 hehtaarin turvetuotantoalue, jolloin turvetuotannon pinta-alaosuus on yhteensä noin 0,8 % valuma-alueesta.

Likasjoen ja Pukarajoen vesi on rehevää, hyvin tummaa ja humuspitoista. Vuonna 2003 veden kokonaisfosforipitoisuus oli 35–20 µg/l. Vuonna 2003 oli Pukarajoen vesi laadultaan hieman parempaa kuin Likasjoen vesi. Likaslammen ja Pirttijärven veden laatu määräytyy hakijan arvion mukaan pitkälti valuma-alueelta tulevan veden laadun mukaan. Niiden vesi on yläpuolisten Likas- ja Pukarajokien tavoin rehevää, hyvin tummaa ja humuspitoista. Pirttijärven alusvesi on talvisin ollut hapetonta, jolloin pohjasedimentistä on vapautunut ravinteita.

Kumpusensuon turvetuotannon päästöjä ja vaikutuksia vesistöön on tarkkailtu vuosina 2006 ja 2010. Kumpusensuon osuus Ristisenpuro ja Pukarajoen ainemäärissä on ollut erittäin vähäinen, kiintoainetta lukuun ottamatta noin 1–2 %. Kiintoaineessa laskennallinen osuus syyskuun havaintokerralla oli vuonna 2010 Ristisenpurossa 11 % ja Pukarajoessa 21 %. Tällöin Kumpusensuon vedessä kiintoainepitoisuus oli keskimäärin 74 mg/l ja Ristisenpurossa 10 mg/l ja Pukarajoessa 8 mg/l. Koska käytetty laskentatapa ei huomioi sedimentaatiota, nousee Kumpusensuon osuus todennäköisesti todellista suuremmaksi. Muina havaintokertoina Kumpusensuon laskennallinen osuus jokiasemien kiintoainemäärissä oli alle 2 %. Vuonna 2006 tulokset olivat hyvin samanlaisia kuin vuonna 2010.

Kumpusensuon kuormitusta on arvioitu Pohjois-Savon yhteistarkkailuohjelman laskeutusaltailta varustettujen turvetuotantoalueiden ominaiskuormitusarvojen perusteella, koska Kumpusensuolla ei ole toteutettu omaa päästötarkkailua. Kumpusensuon

turvetuotannon kuormituslaskennassa on mukana poistuneiden ja luovutettujen alueiden kuormitus, siltä osin kun ne ovat kasvittumattomia.

Muiden tarkkailusoiden tulosten perusteella laskettu Kumpusensuon tuotantoalueen vesistökuormitus, kun tuotantoala oli 50,8 hehtaaria ja tuotannosta oli poistunut 23,6 hehtaaria, oli vuosina 2009–2013 suuruusluokaltaan 4 250–6 600 kg kiintoainetta, 18–27 kg fosforia ja 460–780 kg typpeä vuodessa.

Ympäristölupahakemuksessa oli Kumpusensuon keskimääräiseksi laskennalliseksi kuormitukseksi arvioitu vastaavalle pinta-alueelle (50,8 ha) 2 640 kg kiintoainetta, 16 kg fosforia ja 610 kg typpeä vuodessa.

Kalasto ja kalastus

Kumpusensuon ympäristölupahakemuksessa vuonna 2005 on selvitetty alapuolisen vesistön kalastoa ja kalastusta osakaskunnille lähetetyllä kyselyllä. Likaslammien kalastuksellinen merkitys oli tuolloin suuri. Lammella kalasti ympäri vuoden 10 henkeä. Likasjoella kalastettiin vain keväisin. Likaslammella ja -joella esiintyviä kalalajeja ovat ahven, hauki, lahna, made, särki ja ruutana. Lisäksi niissä on rapuja. Pirttijärven kalastuksellinen merkitys oli tiedustelun mukaan ollut suuri. Siellä arvioitiin kalastavan vuosittain noin 30 henkilöä. Järvellä esiintyi ahventa, haukea, lahnaa, madetta, siikaa, särkeä ja säynettä. Kalastoa ja kalastusta koskevia tietoja ei ole sen jälkeen päivitetty.

Osakaskuntien mukaan Pirttijärven, Likaslammien ja Likasjoen veden laatu oli välttävää. Vesi oli vuosien kuluessa likaantunut ja pohja liettynyt sekä pohjalevien ja kasvilisuuden määrä lisääntynyt. Pyydysten limoittuminen oli ollut kohtalaista.

Melu- ja pölyvaikutukset

Kumpusensuon melumittaukset ja pölyseuranta perustuvat ympäristöluvassa annettuihin tarkkailuvelvoitteisiin. Luvan haltijan oli mitattava kesällä 2007 toiminnasta aiheutuva melutaso alle 300 metrin etäisyydellä tuotantoalueesta sijaitsevien asuinrakennusten pihoilla Pohjois-Savon ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Lisäksi oli toteutettava toiminnasta aiheutuvien pölyhaittojen seuranta Pohjois-Savon ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksessään 29.10.2007 nro 07/0651/3 valituksen käsittelyyn mennyt aika huomioon ottaen muuttanut melumittauksia koskevan määräajan kesäksi 2008. Melumittausta ja pölyseuranta koskeva tarkkailuohjelma tuli toimittaa Pohjois-Savon ympäristökeskuksen hyväksyttäväksi kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Vapo Oy toimitti tarkkailuohjelman 18.2.2008 ja Pohjois-Savon ympäristökeskus hyväksyi sen 31.3.2008.

Melumittaukset siirrettiin kuitenkin edelleen vuoteen 2009, koska vuoden 2008 huonojen tuotanto-olosuhteiden vuoksi (sateinen kesä jolloin tuotantotoimintaa ei juuri ollut) mittauksia ei pystytty tekemään siten, että ne olisivat olleet edustavia. Vuonna 2009 tehtyjen melumittausten mukaan mitatut keskiäänitasot (LA_{eq}) olivat toiminnan aikana asuinkiinteistöjen alueella 35–53 dB(A). Melutasot olivat asuinkiinteistöjen

kohdalla alle ympäristöluvassa määrättyjen raja-arvojen. Todellisuudessa turvetuotannosta aiheutuvat melutasot ovat pienempiä kuin mittaustulokset antavat ymmärtää, koska esimerkiksi Tenholan tilan kohdalla suurin osa kaikista äänistä aiheutui viereisestä tiestä.

Tuotantoalueilta kantautunut melu oli lähinnä vaimeaa traktorin ääntä, eikä se pääosin kuulunut asuinkiinteistöille asti. Koska tuotantoalue on suhteellisen pieni ja toiminta-ajat lyhyitä, ovat normaalitoiminnan vaikutuksetkin päivä- ja yöaikaisiin keskiäänitasoihin vähäisiä.

Pölyseurannasta tai muualtakaan ei ole tullut Vapo Oy:n tietoon pölyvalituksia toiminnan aikana.

Kaivot

Lupapäätöksen määräysten mukaan luvan haltijan tuli tarkkailla alle 300 metrin etäisyydellä tuotantoalueesta sijaitsevien talousvesikaivojen veden korkeutta Pohjois-Savon ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla.

Pohjois-Savon ympäristökeskus hyväksyi kaivotarkkailun ohjelman 31.3.2008. Tarkkailu toteutettiin Kumpusensuon ympäristössä vuonna 2008 ja vuosina 2010–2013. Ohjelman mukaan tarkkailuvuosia olisivat olleet 2008, 2010, 2012 ja 2014.

Kumpusensuon ympäristössä oli tarkkailussa yhteensä neljä kaivoa tiloilla Tenhola (2:104), Pirttiaho (1:64), Kantola (3:43) (lähde) sekä Suonniemi (3:35). Lisäksi tilalla Kantola oli poravesikaivo, jota ei pystytty tarkkailemaan, mutta kaivosta tehtiin kuitenkin lähtötilanteen havainnot ja kaivokortti. Tarkkailujen perusteella Kumpusensuon turvetuotannolla ei ole ollut vaikutusta kaivojen veden pinnan korkeuteen tai antoisuuteen. Kuivan kesän 2010 jälkeen kaikissa kaivoissa vedenpinta aleni normaalitasosta, mutta muuten veden pinta on ollut kaivoissa hyvin lähellä vuoden 2008 lähtötasoa.

Hakijan esitys toiminnan lopettamisesta ja alueen jälkihoidosta

Kumpusensuon maapohja on osaksi hyvin kivikkoinen, joten todennäköisin maankäyttömuoto hakijan mukaan on suurimmalla osalla aluetta metsänkasvatus.

Turvetuotannon loputtua alue siistitään ja tarpeettomat rakenteet ja rakennelmat poistetaan alueelta. Jälkihoitovaiheessa alueelle ei tehdä uusia vesiensuojelurakenteita. Alueella voidaan myös tehdä toimenpiteitä alueen uusien maankäyttömuotojen (jälkikäyttöä) varten. Pohjois-Savon ELY-keskukselle on ilmoitettu vuosittain merkittävät tuotannosta poistetut alueet ja tuotannon kokonaan alueella päättämisestä.

Tuotannosta poistettujen alueiden vedet johdetaan laskeutusaltaiden kautta niin kauan kuin vesiensuojelun kannalta on tarpeen eli siihen saakka kun tuotannosta poistetut alueet on otettu uuteen maankäyttöön, ne ovat kasvittuneet tai kaksi vuotta turvetuotantotoiminnan lopettamisen jälkeen. Sarkaojien lietteenpidättimet ja tarvittaessa myös päisteputket voidaan tällöin poistaa, mikäli se alueen tuleva käyttömuoto huomioon ottaen on tarpeen. Lietesyvennyksiä ja altaita ei tämän jälkeen enää aktiivisesti seurata tai ylläpidetä turvetuottajan toimesta.

Tuotannon päättymiseen saakka on noudatettu turvetuotannon aikaista käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelmaa. Jälkihoitovaiheen aikana vesiensuojelurakenteiden toimivuutta on tarkkailtu silmämääräisesti ja huolehditaan rakenteiden kunnosta kaksi vuotta tuotannon lopettamisen jälkeen.

Uudet maankäyttömuodot eivät yleensä ole luvanvaraista toimintaa, siten myöskään käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailun järjestäminen uuden käyttömuodon aikana ei ole tarpeen.

Vapo Oy:n vielä hallussa oleva alue soveltuu maaperältään ja kivikkoisuutensa vuoksi parhaiten metsätaloukseen, osa alueesta pohjoisosassa on myös pelloksi sopivaa (noin 16 ha). Eteläosan märempään osaan (noin 10 ha) on myös mahdollista tehdä kosteikko esimerkiksi riistanhoitotarkoituksiin.

Mikäli Vapo Oy:n omistamat alueet myydään, uusi maanomistaja päättää lopullisen maankäytön. Samoin pohjoisosassa vielä olevan palautettavan vuokra-alueen omistaja päättää lopullisen maankäyttömuodon. Ne alueet, jotka jäävät Vapo Oy:n hallintaan, metsitetään.

Korvaukset ja kompensatit

Kumpusensuolle ei ole ympäristöluvassa määrätty korvauksia tai kompensatioita.

Kumpusensuon turvetuotannon lopettaminen, jälkihoitotoimenpiteet ja alueiden siirtäminen uuteen maankäyttöön vähentävät alueen kuormitusta alapuoliseen vesistöön. Hakijan arvion mukaan toimenpiteistä turvetuotannon alueella päättämisen jälkeen ei aiheudu korvattavaa tilakohtaista haittaa tai kompensoitavaa haittaa tai vahinkoa alapuolisessa vesistössä.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla aluehallintovirastossa sekä Pielaveden ja Tervon kunnissa 19.6.–21.7.2014 sekä kirjeitse asianosaisille. Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta ja kalatalousviranomaiselta, Pielaveden ja Tervon kunnilta sekä näiden kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta.

Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettu 11.10.2012 Savon Sanomissa.

Lausunnot 1) *Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualue* on lausunut, että viimeinen tuotantovuosi Kumpusensuolla on ollut 2009. Kuitenkin kesällä 2014 tehdyssä tarkastuksessa alueella on havaittu edelleen runsaasti turvetuotantoon liittyviä koneita, laitteita ja rakenteita sekä jätteitä.

Toiminnan lopettamisen yhteydessä alue tulee siistiä. Jätteet tulee toimittaa jätteen keräykseen ja tuotantotoimintaan liittyneet rakenteet, laitteet ja tarvikkeet tulee poistaa alueelta. Esimerkiksi aumamuovit sekä tarpeettomat päisteputket ja päisteputken pidättimet tulee kerätä pois. Muovijätteen siivouksessa tulee olla huolellinen, koska muovisilppua on levinnyt tuulen mukana ympäri tuotantoaluetta ja lähimaastoon ja muovin hajoaminen luonnossa on hyvin hidasta. Toimivat päisteputket ja pidättimet voivat jäädä alueelle maanomistajan suostumuksella, jolloin niiden myöhempi poistaminen jää maanomistajan vastuulle.

Tuotannon lopettamisen yhteydessä myös kasatut kaivumaat tulee tasoitella. Alueella olevat kannot ja muu alueelta kerätty puuaines tulee toimittaa mahdollisuuksien mukaan energiahyötykäyttöön.

Kun alue on lopullisesti siivottu, asiasta tulee ilmoittaa ELY-keskukselle ja Pielaveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Tarkastuksella 25.6.2014 on todettu, että suuri osa entisen tuotantoalueen eteläosasta on veden vallassa, kun alueen kuivatus pumppaamalla on lopetettu. Alue on muodostunut näin ollen jo luontaisesti kosteikoksi, mikä on lopettamishakemuksessa esitetty yhtenä vaihtoehtona eteläosan jälkikäytölle. Ensisijaisena jälkikäyttönä alueelle on kuitenkin esitetty metsätaloutta. Koska alueen kuivattaminen metsätalouskäyttöön lienee kuitenkin hyvin hankalaa, ELY-keskus esittää, että Vapo Oy rakentaisi eteläosan veden valtaamille alueille kosteikon. Alueella ei tarvita suuria maansiirtotöitä, mutta kun avovesialueet ovat nyt pääosin suoraviivaisesti entisten sarkaojien kohdalla, voisi alueen monimuotoisuutta lisätä muotoilemalla avovesialueita epäsäännöllisiksi ja yhdistämällä niitä.

Kumpusensuon toimintaan liittyvät tarkkailut voidaan lopettaa heti, koska alue ei ole ollut turvetuotannossa enää neljään vuoteen.

2) *Pielaveden, Keiteleen ja Vesannon kuntien yhteinen ympäristölautakunta* on esittänyt, että tuotantoalueen vedet on johdettava laskeutusaltaan kautta niin kauan kunnes tuotannosta poistetut alueet on otettu uuteen käyttöön tai ne ovat kasvittuneet. Laskeutusaltaat on tyhjennettävä lietteestä tuohon saakka. Sarkaojien lietteenpidättimet ja päisteputket tulee poistaa, kun alue otetaan uuteen käyttöön, ellei maanomistaja anna lupaa päisteputkien paikalleen jättöön. Vesistötarkkailua ei tarvitse jatkaa.

Alue on jälkihoidettava ja siistittävä. Tarpeettomat rakenteet, laitteet ja rakennelmat tulee poistaa. Mikäli alueella on kantokasoja ja puukasoja, ne tulee poistaa. Mikäli alueella on jätettä (esim. aumamuovit), tulee jätteet toimittaa jätteenkeräykseen. Kun alue on jälkihoidettu ja siivottu, asiasta tulee ilmoittaa Pielaveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

3) *Pohjois-Savon ELY-keskus kalatalousviranomaisena* ja 4) *Tervon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen* ovat ilmoittaneet, että ne eivät pidä lausunnon antamista tarpeellisena.

Hakijan vastine

Hakija on vastineenaan 2.8.2014 ilmoittanut, että sillä ei ole huomautettavaa lausuntojen johdosta.

Aluehallintoviraston on vielä varannut hakijalle mahdollisuuden täydentää vastinetta erityisesti ELY-keskuksen lausunnon jälkihoitoon kohdistamien vaatimusten osalta.

Hakija on 10.9.2014 vastineen täydennyksenä lausunut, että Kumpusensuon tuotannosta poistunut alue on myynnissä kahtena eri kohteena. Alueen pohjoisosa myydään maa- tai metsätalousmaana, koska se soveltuu siihen parhaiten. Eteläosa myydään metsätalousmaana, vaikka alue onkin ajoittain märempää.

Eteläosan ajoittain kosteampi alue on käyty vielä kertaalleen tarkastamassa maastossa 6.8.2014. Tällöin Kumpusensuon eteläpääty vaikutti suhteellisen kuivalta. Havaintojen mukaan veden tulviminen alueelle ajoittain johtuu alapuolisen joen vedenkorkeudesta. Viime kesän alun runsaiden sateiden vuoksi vesi on ollut alueen järvissä ja joissa suhteellisen korkealla. Tämä tulviminen oli havaittavissa muun muassa Pohjois-Savon ELY-keskuksen tarkastuksen aikana kesäkuussa.

Kenttätarkastelun perusteella hakija on esittänyt kartalla Kumpusensuon eteläosan alueet (yhteensä 10,3 ha), jotka ovat herkimpiä tulvimaan, kun vettä on runsaasti liikkeellä. Myös nämä alueet soveltuvat hyvin metsätalouteen korkeimmilta osiltaan, joilla mänty menestyy hyvin. Alavimmalla osalla on ajoittaista kosteusongelmaa, joten metsätaloukskäytössä se soveltuisi lähinnä hieskoivun kasvatukseen.

Yhteenvedona hakija toteaa, että koko Kumpusensuon alue voidaan ottaa metsätaloukskäyttöön, mutta kosteikkovaihtoehtokaan ei alueen eteläosassa ole pois suljettu. Jos tuleva maanomistaja haluaa perustaa alueelle kosteikon, on se toteutettavissa helposti patoamalla olemassa olevia oja. Lopullisesta käyttömuodosta päättää uusi maanomistaja, joka muokkaa alueen mieleisekseen.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Aluehallintovirasto päättää, että Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätöksellä nro 102/06/2 Vapo Oy:lle myönnetty Kumpusensuon turvetuotantoalueen ympäristölupaukset raukeaa.

Luvan saajan on noudatettava jäljempänä olevia toiminnan lopettamiseen liittyviä lupamääräyksiä.

Ennalta arvioiden hankkeesta ei aiheudu vesistöön tai sen käyttöön kohdistuvaa korvattavaa vahinkoa.

MÄÄRÄYKSET

1. Turvetuotannon päättymisen jälkihoitotyöt on tehtävä loppuun 31.10.2015 mennessä.
2. Tuotannosta poistuva Kumpusensuon turvetuotantoalue on siistittävä. Tarpeettomat rakenteet ja rakennelmat, kantokasat sekä jätteet (mm. aumamuovit) on poistettava alueelta. Alueelle saadaan jättää maanomistajan luvalla jälkikäyttöä ja vesienkäsittelyä tukevia rakenteita, kuten esimerkiksi päisteputkia.
3. Käytöstä poistuneilla polttoaineiden ja jäteöljyjen varastointipaikoilla tulee varmistaa, että maa on öljystä ja muista kemikaaleista puhdas. Jätteet on lajiteltava ja toimitettava luvallisiin vastaanottopaikkoihin.
4. Ympäristöluvassa nro 102/06/2 määrätyt vesienkäsittelyrakenteet on pidettävä kunnossa ja tuotantoalueen vedet on johdettava vesienkäsittelyrakenteiden kautta vuoden 2015 lokakuun loppuun asti tai jos alueita ei ole siihen mennessä luovutettu takaisin maanomistajille niin luovutuksen toteutumiseen asti. Laskeutusaltaat on tyhjennettävä lietteestä vuoden 2015 syksyllä.
5. Pohjois-Savon ELY-keskus voi tarvittaessa antaa jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä. Jälkihoitotoimenpiteiden valmistumisesta ja tuotantoalueen luovuttamisesta takaisin vuokranantajille on ilmoitettava viipymättä ELY-keskukselle. Luvan haltijan vastuu tuotannosta poistuvasta alueesta ja sen päästöistä päättyy, kun ELY-keskus on todennut jälkihoitotoimet tehdyiksi.

RATKAISUN JA MÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Turvetuotanto Kumpusensuon alueella on päätynyt vuonna 2009. Kumpusensuon alueesta vain 5,7 hehtaaria on vuokrattua ja Vapo Oy:n omistuksessa on 44,1 hehtaarin alue.

Luvan haltija on vastuussa toiminnan loppumisen jälkeen myös vuokrattujen alueiden mahdollisista ympäristövaikutuksista, kunnes ELY-keskus on todennut, että jälkihoitotoimet on tehty ja turvetuotannosta aiheutuva kuormitus on loppunut.

Kun Kumpusensuon turvetuotannon jälkihoitotoimet tehdään tässä päätöksessä määrättyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelun 90 §:n mukaiset toiminnan lopettamisen jälkeiset veloitteet.

Lupamääräyksissä määrätyt siistimis- ja muut jälkihoitotyöt on saatettava loppuun vuoden 2015 lokakuun loppuun mennessä. Koska varsinainen turpeen nosto on päätynyt jo 2009, ei ole tarpeen antaa määräyksiä päästö- ja vesistövaikutustarkkailun jatkamisesta.

Toiminnanharjoittaja on vastuussa toiminnastaan aiheutuneesta pilaantumisesta, esimerkiksi maaperän öljyyntymisestä ja on velvollinen puhdistamaan pilaantuneen maaperän. Alueelle ei saa jättää tarpeettomia rakennelmia eikä jätteitä, joista voi ai-

heutua ympäristön pilaantumista. Kantokasat ja aumamuovien jätteet on poistettava alueelta. Laskeutusaltaiden tyhjennys on tehtävä vielä vuoden 2015 syksyllä.

Turvetuotannon valvojana toimivalle ELY-keskukselle on annettu oikeus antaa tarkentavia määräyksiä jälkihoidon osalta.

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA MUISTUTUKSIIN

Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja Pielaveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen esittämät vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksissä.

Ympäristöluvan lopettamismääräyksissä ei voida edellyttää tiettyä jälkikäyttömuotoa, vaan alueen lopullisen maankäyttömuodon valinta jää maanomistajan vastuulle. Uuden maankäyttömuodon mahdolliset lupakysymykset ratkaistaan erikseen tapauskohtaisesti. Siksi tässä päätöksessä luvan haltijaa (Vapo Oy) ei voida velvoittaa toteuttamaan omistamillaan Kumpusensuon alueilla ELY-keskuksen lausunnossaan esittämää kosteikkoa.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 229 §:n 1 momentti
Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 57 § ja 90 § 1 ja 3 momentti
Jätelaki (646/2011) 28 §

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksuna peritään 2 750 euroa.

Alla mainitussa valtioneuvoston asetuksessa ei ole erikseen säädetty maksua toiminnan lopettamisen jälkeisten velvoitteiden vahvistamista koskevassa asiassa. Asian käsittelystä peritään asetuksen liitteen mukaisesti maksu, jonka suuruus on 55 euroa/tunti. Asian käsittelyn vaatiman 50 tunnin työajan mukainen käsittelymaksu on 2 750 euroa. Maksu peritään hakemuksen vireille tullessa voimassa olleen säädöksen mukaisena.

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2014 ja 2015 (1092/2013)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Vapo Oy

Jäljennös päätöksestä

Pielaveden kunta
Pielaveden kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Tervon kunta
Tervon kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Pohjois-Savon ELY-keskus ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (sähköisesti)
Pohjois-Savon ELY-keskus kalatalousviranomainen (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Itä-Suomen aluehallintoviraston päätoimipaikan ilmoitustaululla Mikkelissä ja päätöksestä kuulutetaan Pielaveden ja Tervon kuntien virallisilla ilmoitustauluilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liite Valitusosoitus

Esko Vaskinen

Antti Ylitalo

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Esko Vaskinen ja Antti Ylitalo (asian esittelijä)

- Valitusviranomainen** Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **19.11.2014**.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleisistä etua valvova viranomainen.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
 - valittajan nimi ja kotikunta
 - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
 - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
 - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- Valituksen toimittaminen**
- Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.** Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määrääjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
- Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot**
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8.–16.15
- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.